

บทที่ 2 คำนิยาม

1. คอมพิวเตอร์ (Computer)

คือ “เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เหมือนสมองกลใช้สำหรับแก้ปัญหาต่างๆ ที่ง่ายและซับซ้อนโดยวิธีทางคณิตศาสตร์”คอมพิวเตอร์จึงเป็นเครื่องจักรอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ทำงานแทนมนุษย์ ในด้านการคิดคำนวณและสามารถจำข้อมูล ทั้งตัวเลขและตัวอักษรได้เพื่อเรียกใช้งานในครั้งต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถจัดการกับสัญลักษณ์ได้ด้วยความเร็วสูง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของโปรแกรม คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในด้านต่างๆ อีกมาก เช่นการเปรียบเทียบทางตรรกศาสตร์ การรับส่งข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลในตัวเครื่องและสามารถประมวลผลจากข้อมูลต่าง ๆ ได้

รูปแบบของคอมพิวเตอร์ที่เห็นอยู่ในปัจจุบันมีหลายรุ่นและหลายบริษัทเป็นผู้ผลิต จึงอาจมีรูปร่างหรือลักษณะแตกต่างกันไปบ้าง แต่ส่วนใหญ่ที่นิยมใช้จะมี 2 แบบ คือ

คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ

คอมพิวเตอร์แบบกระเป๋าหิ้ว

2. อินเทอร์เน็ต (Internet)

คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดยักษ์ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถรับส่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ เช่น ตัวอักษร ภาพกราฟิก และเสียงได้ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลจากที่ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ในยุคสังคมข่าวสารข้อมูลดังทุกวันนี้ การสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ถูกพัฒนาขึ้นให้คนเราสื่อสารถึงกันง่ายและสะดวกที่สุด การสื่อสารถึงกันด้วยคำพูดผ่านทางโทรศัพท์ย่อมไม่เพียงพออีกต่อไป เราต้องการมากกว่านั้น เช่น ภาพ เสียง และข้อความ ตัวอักษรรวมทั้งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งอินเทอร์เน็ตสามารถเข้ามาตอบสนองได้ในจุดนี้เมื่อเราเชื่อมต่อเครือข่ายของอินเทอร์เน็ต

3. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

หมายถึง การเคยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (PC) แบบกระเป๋าหิ้ว (NOTEBOOK)

4. จำนวนเครื่องโทรศัพท์มือถือ

หมายถึง จำนวนโทรศัพท์มือถือที่สมาชิกในครัวเรือนมีไว้ครอบครอง และสามารถใช้งานได้ในวันที่สัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นของสมาชิกในครัวเรือน อาจเป็นของที่ขอยืมมา ผู้อื่นซื้อให้ใช้ ของที่ทำงานนำมาใช้ และเป็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใดหรือระบบใดก็ได้

ไม่รวม เครื่องโทรศัพท์ฟิสิกส์ เครื่องโทรศัพท์มือถือที่เสียใช้งานไม่ได้ เครื่องที่อยู่ระหว่างซ่อม เครื่องเปล่าที่ไม่มีซิมการ์ด หรือเครื่องที่ถูกระงับการใช้โดยไม่สามารถใช้โทรติดต่อได้

5. จำนวนเครื่องโทรสาร (แฟกซ์) ในครัวเรือน

หมายถึง จำนวนเครื่องโทรสารที่มีไว้ในครอบครองในครัวเรือนนั้นๆ และสามารถใช้งานได้ในวันที่สัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นของสมาชิกในครัวเรือน อาจเป็นของที่ขอยืมมา ผู้อื่นซื้อให้ใช้ ของที่ทำงานนำมาใช้ ฯลฯ

ไม่รวม เครื่องโทรสารที่เสียใช้งานไม่ได้ และเครื่องที่อยู่ระหว่างซ่อม

6. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในครัวเรือน

หมายถึง จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้ในครอบครองในครัวเรือนนั้นๆ และสามารถใช้งานได้ในวันที่สัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นของสมาชิกในครัวเรือน อาจเป็นของที่ขอยืมมา ผู้อื่นซื้อให้ใช้ ของที่ทำงานนำมาใช้ ฯลฯ เฉพาะคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะหรือแบบกระเป๋าหิ้ว

ไม่รวม เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เสียใช้งานไม่ได้ เครื่องที่อยู่ระหว่างซ่อม เครื่องคอมพิวเตอร์พกพาขนาดเล็ก (ขนาดเท่าเครื่องคิดเลข) และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในธุรกิจ เช่น เครื่องที่ให้บริการในร้านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

7. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

หมายถึง การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตกับคอมพิวเตอร์ (แบบตั้งโต๊ะและกระเป๋าหิ้ว) ที่มีไว้ครอบครองในครัวเรือนนั้นๆ โดยไม่คำนึงว่าสิทธิการใช้งานอินเทอร์เน็ตได้มาโดยวิธีใด เช่น เสียเงินสมัครเป็นสมาชิกกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือได้รับสิทธิต่อเข้าใช้อินเทอร์เน็ตผ่านระบบของสถาบันการศึกษา หรือที่ทำงาน ฯลฯ

8. ผู้มีงานทำ

หมายถึง ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในระหว่าง 7 วันก่อนสัมผัสภาชนะ มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1. ได้ทำงานตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้าง
2. ไม่ได้ทำงาน หรือทำงานน้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่เป็นผู้ที่ปกติมีงานประจำ ซึ่งเป็นผู้ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ยังได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่น ๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจ ในระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน
 - 2.2 ไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่น ๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจ ในระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน แต่ยังมีงานหรือธุรกิจที่จะกลับไปทำ
3. ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิชาชีพหรือไร่นาเกษตรของหัวหน้าครัวเรือน หรือของสมาชิกในครัวเรือน

9. ผู้ว่างงาน

หมายถึง ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมผัสภาชนะมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ไม่ได้ทำงานหรือไม่มีงานประจำและได้หางานหรือสมัครงาน หรือรอการบรรจุในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมผัสภาชนะ
2. ไม่ได้ทำงานหรือไม่มีงานประจำ และไม่ได้หางานทำในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมผัสภาชนะ แต่พร้อมที่จะทำงานในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมผัสภาชนะ

10. กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล

หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมผัสภาชนะ เป็นผู้ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้มีงานทำ หรือว่างงาน แต่เป็นผู้รอฤดูกาลที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำงาน ถึงแม้มีงานที่เหมาะสมและอยู่ในวิสัยที่สามารถทำได้ ซึ่งโดยปกติจะทำงานที่ไม่ได้รับสิ่งตอบแทนในไร่นาเกษตร หรือธุรกิจซึ่งทำกิจกรรมตามฤดูกาล โดยมีหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

11. กำลังแรงงานปัจจุบัน

หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีงานทำหรือว่างงานตามคำนิยามที่ได้ระบุข้างต้น

12. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

หมายถึง บุคคลที่ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ซึ่งได้แก่

1. บุคคลซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอายุต่ำกว่า 15 ปี

2. บุคคลซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมี อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ได้ทำงานและไม่พร้อมที่ทำงาน เนื่องจากเป็นผู้ที่
 - 2.1 ทำงานบ้าน
 - 2.2 เรียนหนังสือ
 - 2.3 ยังเด็กเกินไป (มีอายุน้อยกว่า 18 ปี) หรือชราภาพ(มีอายุเกิน 60 ปี)
 - 2.4 ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง
 - 2.5 ไม่สมัครใจทำงาน
 - 2.6 ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ผลกำไร ส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ ให้แก่บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกในครัวเรือนเดียวกัน
 - 2.7 ทำงานให้แก่องค์กร หรือสถาบันการกุศลต่าง ๆ โดยไม่ได้รับค่าจ้างผลกำไรส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอย่างใด
 - 2.8 ไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากเหตุผลอื่น

13. อาชีพ

หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ บุคคลส่วนมากมีอาชีพเดียว สำหรับบุคคลที่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ ให้นับอาชีพที่มีชั่วโมงทำงานมากที่สุด ถ้าชั่วโมงทำงานแต่ละอาชีพเท่ากัน ให้นับอาชีพที่มีรายได้มากกว่า ถ้าชั่วโมงทำงานและรายได้ที่ได้รับจากแต่ละอาชีพเท่ากัน ให้นับอาชีพที่ผู้ตอบสัมภาษณ์พอใจมากที่สุด ถ้าผู้ตอบสัมภาษณ์ตอบไม่ได้ ให้นับอาชีพที่ได้ทำมานานที่สุด การจัดจำแนกประเภทอาชีพ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ใช้ตาม International Standard Classification of Occupation, 1988 (ISCO – 88) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

ก่อน พ.ศ. 2544 การจัดประเภทอาชีพจำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอาชีพของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Classification of Occupation, 1958 (ISCO – 58)

14. อุตสาหกรรม

หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ถ้าบุคคลหนึ่งมีอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่าง ให้นับที่อุตสาหกรรมตามอาชีพที่บันทึกไว้ การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรม ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2544 ใช้ตาม International Standard Industrial Classification, (ISIC) ฉบับ Revision 3, 1989 ขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ก่อน พ.ศ. 2544 การจัดประเภทอุตสาหกรรมจำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอุตสาหกรรมของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Industrial Classification, (ISIC) 1958